

Dosar nr. 1067/334/2013

- fond funciar -

ROMÂNIA

TRIBUNALUL SUCEAVA
SECȚIA CIVILĂ
ÎNCHEIERE

Ședința publică de la 15 Noiembrie 2013

Completul compus din:

PREȘEDINTE Diana Grigorean

Judecător Anca Logigan

Grefier Andreea Petronela Greccu

Pe rol, judecarea apelului declarat de către petentul L. M. cu domiciliul procesual ales la Cabinet avocat T. A. cu sediul în împotriva sentinței civile nr. 762 din data de 03.07.2013, pronunțată de Judecătoria Vatra Dornei în dosar nr. 1067/334/2013, intimați fiind Comisia Județeană pentru Abilitarea Dreptului de Proprietate Privată Asupra Tercenurilor Suceava, cu sediul și Comisia Orăyenească de Fond Funciar Broșteni, cu sediul în

La apelul nominal, făcut în ședință publică, se prezintă pentru petentul lipsă, avocat T. A. lipsă fiind părțile.

Procedura de citare cu părțile este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei, de către grefierul de ședință, după care, reprezentanta petentului înmâncază instanței imputemicirca avocațială, seria sv 0064340.

Instanța constată că, prin întâmpinare, Comisia Județeană Suceava a solicitat recalificarea căii de atac din apel în recurs și pune în discuție calea de atac incidentă în cauză.

Reprezentanta petentului, avocat T. A. arată că prozenta cauză este apel, având în vedere dispozițiile Noului Cod de procedură civilă.

Instanța, apreciază calificarea corectă a căii de atac ca fiind apel, în virtutea dispozițiilor art. 7 al.2 din Legea nr. 76/2012 de punere în aplicare a Noului Cod de procedură civilă.

Instanța, pune în discuție admisibilitatea sesizării Înaltei Curți în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea modului de interpretare și aplicare a prevederilor art. 36 din Legea nr. 1/2000, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 221/2008, având în vedere că dispoziția legală în discuție este susceptibilă de interpretări diferite.

Avocat T. A. solicită amânarea pronunțării pentru a depune concluzii scrise asupra acestei chestiuni de drept.

Totodată, implicit, instanța, pune în discuție și suspendarea judecării apelului, ca urmare a acestei sesizări.

Avocat T. A. arată că este de acord cu suspendarea judecării apelului.

TRIBUNALUL,

Fără de cele precizate, precum și pentru a da posibilitatea petentului să depună concluzii scrise,

DISPUNE:

Amână pronunțarea cauzei la data de 22 noiembrie 2013.

Pune în vedere petentului să depună la dosarul cauzei concluzii scrise și eventualele înscrisuri în sprijinul concluziilor.

Pronunțată în ședința publică de la 15 Noiembrie 2013.

Președinte,
Diana Grigorean

Judecător,
Anca Logigan

Dosar nr. 1067/334/2013

ROMÂNIA

TRIBUNALUL SUCEAVA
SECȚIA CIVILĂ
ÎNCHEIERE
Ședința publică de la 22 Noiembrie 2013
Completul compus din:
PREȘEDINTE Diana Grigorean
Judecător Anca Logigan
Grefler Andreea Petronela Grecu

Pe rol, judecarea apelului declarat de către petentul L. M., cu domiciliul procesual ales la Cabinet avocat T. A., cu sediul în comuna

împotriva sentinței civile nr. 762 din data de 03.07.2013, pronunțată de Judecătoria Vatra Dornei în dosar nr. 1067/334/2013, intimați fiind **Comisia Județeană pentru Abilitarea Dreptului de Proprietate Privată Asupra Terenurilor Suceava**, cu sediul în și **Comisia Orășenească de Fond Funciar Broșteni**, cu sediul

Dezbaterile asupra admisibilității sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept au avut loc în ședința publică din data de 15 noiembrie 2013, susținerile părților fiind consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, redactată separat, care face parte integrantă din prezenta încheiere, când instanța pentru a da posibilitatea petentului-apelant, prin apărător, să depună la dosar concluzii scrise, a amânat pronunțarea pentru azi, 22 noiembrie 2013.

După deliberare,

INSTANȚA,

Analizând lucrările dosarului,

I. Constată admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile art. 519 Cod procedură civilă, motivat de faptul că:

1. De lămurirea modului de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 36 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 212/2008, depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât din cuprinsul textului de lege anterior menționat nu rezultă cu claritate dacă ne aflăm în situația unui caz de constituire sau de reconstituire a dreptului de proprietate și dacă cererea formulată la Comisia locală de fond funciar de persoanele introduse ca beneficiare prin Legea nr. 212/2008 este supusă unui termen, în condițiile în care dispozițiile art. 33 din Legea nr. 1/2000 vizează cazurile de reconstituire a dreptului de proprietate, iar nu cazurile de constituire a dreptului de proprietate.

2. Problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre, astfel cum rezultă din extrasul portal ICCJ – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept – Informații referitoare la dosare și ședințele de judecată, atașat prezentei încheieri.

3. Problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție, consultate azi, 21.11.2013, conform extraselor portal ICCJ, atașate prezentei încheieri.

II. Prin acțiunea ce face obiectul dosarului nr. 1067/334/2013 petentul L.M. a solicitat, în contradictoriu cu comisiile de fond funciar, desființarea în parte a Hotărârii nr. 2/28.02.2013 a Comisiei Județene Suceava cu privire la anexa nr. 48, poziția nr.51 și constituirea dreptului de proprietate asupra suprafeței de 4,75 ha teren cu vegetație forestieră, în calitate de moștenitor al autorului L.D. – veteran de război.

Prin hotărârea Comisiei județene de fond funciar anterior menționată a fost invalidată anexa nr. 48, cuprinzând persoanele fizice cărora li s-au acordat la cerere terenuri, în limita suprafețelor disponibile, potrivit art. 36 din Legea nr. 1/2000, cu modificările și completările ulterioare, anexă ce cuprinde un număr de 139 de poziții și o suprafață de 655 ha teren cu vegetație forestieră.

În ceea ce privește invalidarea poziției nr. 51 (la care figurează autorul petentului) din anexa nr. 48, Comisia Județeană pentru stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor Suceava a avut în vedere următoarele considerente: cererea depusă de petent la Comisia orășenească de fond funciar Broșteni la data de 19.06.2010 este tardiv formulată; persoanele înscrise la mai multe poziții din anexa nr. 48 (printre care și poziția nr.51) au fost împroprietărite anterior cu suprafețe cuprinse între 0,25 și 1,50 ha teren agricol, astfel încât nu mai justifică îndreptățire la atribuirea unei suprafețe suplimentare de teren cu vegetație forestieră până la limita de 5,00 ha; în conformitate cu prevederile art. 61 alin. 2 din Regulamentul privind aplicarea legilor fondului funciar, aprobat prin HG nr. 890/2005, cu modificările și completările ulterioare: „terenurile forestiere nu fac obiectul constituirii dreptului de proprietate”.

Cu privire la primul motiv de invalidare – cel referitor la tardivitatea formulării cererii de constituire / reconstituire – Comisia Județeană de fond funciar a formulat următoarea motivare: întrucât prin Legea 212/2008 nu s-a prevăzut expres un termen pentru depunerea cererilor de către persoanele beneficiare introduse prin acest act normativ, acest termen nu poate fi mai mic decât termenele prevăzute în legile anterioare de fond funciar. Astfel, conform art. 10 din Legea fondului funciar nr. 18/1991 în forma inițială, termenul de introducere a cererii de reconstituire a fost de 30 de zile; acest termen a fost prelungit cu 90 de zile prin art. 9 alin. 3 din Legea nr. 169/1997, și cu 60 zile prin art. 33 din Legea nr. 1/2000, iar prin Legea nr. 247/2005 a intervenit o prelungire a termenului de la data intrării în vigoare a acestui act normativ – 16.06.2005 – până la data de 30.11.2005.

Prin sentința civilă nr. 762/3 iulie 2013 pronunțată de Judecătoria Vatra Dornei s-a respins plângerea petentului, instanța apreciind că sunt neîntemeiate atât motivele din acțiunea introductivă prin care se contestă soluția de respingere a cererii de constituire / reconstituire ca tardivă, cât și cele prin care se susține îndreptățirea petentului, în calitate de moștenitor al defunctului L.D., la constituirea dreptului de proprietate pentru o suprafață de 4,75 ha, reprezentând diferența dintre suprafața de 5 ha prevăzută de Legea nr. 187/1945 și suprafața de 0,25 ha cu care a fost împroprietărit anterior defunctul.

Față de tardivitatea formulării cererii, prima instanță a reținut că Legea nr. 212/2008, care a modificat art. 36 din Legea nr. 1/2000 în sensul includerii în categoria îndreptățitorilor la împroprietărire și a persoanelor fizice care dovedesc că au luptat pe front și că îndeplineau condițiile prevăzute de Legea nr. 187/1945 pentru a fi împroprietărite, a fost publicată în Monitorul Oficial nr. 737/30.10.2008, intrând în vigoare în trei zile de la publicare, anume la data de 02.11.2008. Faptul că noua reglementare legală nu a prevăzut un termen de depunere a cererilor de constituire formulate în baza acestei prevederi legale, nu înseamnă că un asemenea drept poate fi exercitat sine die. Un asemenea efect nici nu a fost avut în vedere de legiuitor, care, în titlul actului normativ, ca și tehnică legislativă, arată că actul modifică o normă juridică a altui act normativ, în speță art. 36 din Legea nr. 1/2000.

Prin urmare, este aplicabil termenul de 60 de zile prevăzut de art. 33 din Legea nr. 1/2000, astfel cum a fost modificată, termen ce se calculează de la 02.11.2008. Cum cererea de constituire a dreptului de proprietate a fost depusă de petent la data de 19.06.2010, prima instanță a considerat că în mod corect a fost respinsă ca tardiv introdusă.

Prin cererea de apel formulată, petentul a criticat soluția primei instanțe și sub aspectul reținerii tardivității depunerii cererii de constituire a dreptului de proprietate, susținând că Legea 212/2008 nu prevede un termen de depunere a cererilor, astfel că, acolo unde legea nu distinge, nu se poate aplica prin analogie un termen prevăzut de un alt act normativ, întrucât s-ar adăuga la lege.

III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea problemei de drept:

1. Reclamantul a susținut în cadrul concluziilor scrise privind prezenta sesizare că nu poate fi de acord cu punctul de vedere al Comisiei Județene Suceava expus în cuprinsul hotărârii contestate și nici cu cel al instanței de fond, întrucât atâta timp cât legiuitorul nu a prevăzut un termen în textul de lege nu este posibil ca autoritatea obligată să aplice dispozițiile acestei legi să impună beneficiarilor alte condiții decât cele prevăzute expres de textul de lege, în caz contrar, ajungându-se la încălcarea principiului fundamental de drept: „ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus”.

2. Intimatele Comisia Județeană Suceava și Comisia orășenească de fond funciar Broșteni nu și-au delegat reprezentanți în instanță și nu și-au exprimat punctul de vedere cu privire la dezlegarea problemei de drept în discuție.

IV. Punctul de vedere motivat al completului de judecată:

1. Norma de drept intern ce urmează a fi supusă dezlegării Înaltei Curți de Casație și Justiție este cea cuprinsă în art. 36 din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 212/2008 și care are următorul cuprins:

„Persoanelor fizice cărora li s-a stabilit dreptul de proprietate prin împroprietărire, prin aplicarea Legii nr. 187/1945 pentru înfăptuirea reformei agrare, dar cărora nu li s-a atribuit efectiv terenul la care aveau dreptul sau cărora atribuirea le-a fost anulată, persoanelor îndreptățite la împroprietărire, înscrise în tabelele nominale, precum și persoanelor care dovedesc cu acte de al arhivele militare ale Ministerului Apărării că au luptat pe front și că îndeplineau condițiile prevăzute de Legea nr. 187/1945 pentru a fi împroprietărite li se vor acorda terenurile respective, agricole și forestiere, în limita suprafețelor disponibile, sau despăgubiri.”

2. O altă normă de drept intern apreciată de completul de judecată ca fiind relevantă pentru analiză este cea cuprinsă în art. 33 din Legea 1/2000, care prevede că: „Persoanele fizice și persoanele juridice, care nu au depus în termenul prevăzut de Legea nr. 169/1997 cereri pentru reconstituirea dreptului de proprietate sau, după caz, actele doveditoare, pot formula astfel de cereri și pot depune actele doveditoare în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.”

3. Deși pe rolul Tribunalului Suceava sunt în curs de soluționare în etapa procesuală a apelului mai multe dosare cu cauze similare, până în prezent un singur complet de judecată a pronunțat soluții în astfel de dosare, respingând apelurile reclamantilor ca nefondate. Întrucât aceste cauze au fost soluționate recent, deciziile nefiind motivate până în prezent, vom anexa doar fișele dosarelor cu soluția din programul ECRIS.

4. În urma consultării jurisprudenței naționale, completul de judecată investit cu soluționarea prezentului apel a constatat că această jurisprudență are un caracter neunitar, chestiunea de drept în discuție primind dezlegări diferite.

Astfel, unele instanțe au considerat că, în lipsa unei reglementări exprese de către legiuitor a termenului de formulare a cererii, orice fel de interpretare prin trimitere la forma inițială a art. 33 din Legea nr. 1/2000, la dispozițiile Legii nr. 247/2005 sau HG 890/2005 reprezintă o adăugare la lege și implică o încălcare a principiului de drept potrivit căruia „unde legea nu distinge, nici noi nu trebuie să distingem.” (de ex. s.c. nr. 1033/24.10.2013 a Judecătorei Vatra Dornei, s.c. nr. 1036/24.10.2013 a Judecătorei Vatra Dornei, s.c. nr. 1171/01.09.2010 a Judecătorei Bicz – irevocabilă, s.c. nr. 1549 din 20.10.2010 a Judecătorei Bicz – rămasă irevocabilă).

Alte instanțe, au apreciat că, în condițiile în care, Legea nr. 212/2008, care modifică art. 36 din Legea nr. 1/2000, conferă vocație la împrumutării unei noi categorii de persoane, această nouă reglementare trebuie să fie interpretată în sensul că instituie implicit o repune în termenul de formulare a cererii de constituire a dreptului de proprietate în favoarea petenților interesați, altfel ea neavând nici o aplicabilitate. (de ex. s.c. nr. 29/12.01.2010 a Judecătorei Bicz, s.c. nr. 1497/04.10.2011 a Judecătorei Bicz – irevocabilă, s.c. nr. 1355/21.10.2008 a Judecătorei Bicz, s.c. nr. 667/12.04.2011 a Judecătorei Bicz - irevocabilă).

Alte instanțe au considerat că „din analiza textului de lege rezultă că termenul de a formula cererea de reconstituire de către categoria de persoane introdusă ca beneficiar prin Legea nr. 212/2008, nu poate fi mai mic decât termenele anterioare prevăzute în legile care au precedat actului normativ în discuție, în lipsă de dispoziție contrară și potrivit principiului de interpretare a legii: „unde legea nu distinge, nici noi nu trebuie să distingem”. Deoarece categoria de persoane, introdusă ca având calitatea de îndreptățiți la împrumutării prin Legea nr. 212 din data de 24 octombrie 2008, nu exista anterior, pentru a fi atins scopul modificării legii, și anume reconstituirea dreptului de proprietate pentru aceștia, trebuie luat în considerare termenul calculat pe zile libere prevăzut de legile anterioare ale proprietății. Astfel, conform art. 10 alin. (4) din Legea nr. 18/1991 în forma inițială, termenul de introducere a cererii de reconstituire a fost de 30 zile, acest termen a fost prelungit cu 90 zile prin art. 9 alin. 3 din Legea nr. 169/1997, și cu 60 zile prin art. 33 din Legea nr. 1/2000, iar prin Legea nr. 247/2005 a intervenit o prelungire a termenului de la data intrării în vigoare a acestui act normativ – 16 iunie 2005 – până la data de 30 noiembrie 2005. Prin urmare, termenul de a formula cererea de reconstituire de către categoria de persoane introdusă ca beneficiar prin Legea nr. 212/2008 din data de 24 octombrie, nu poate fi, prin echipolență, mai mic, în lipsă de dispoziție contrară, care să facă posibilă aplicarea sa directă, decât termenele anterioare prevăzute în legile precizate. Legea nr. 212/2008 din 24 octombrie a intrat în vigoare la data de 30 octombrie 2008, fiind publicată în M.Of. nr. 737/2008, după promulgarea de către Președinte prin Decretul nr. 993/2008, iar cererea formulată la data de 20 noiembrie 2008, este depusă în termenul legal” (s.c. nr. 442/2010 a Judecătorei Târgu Neamț).

5. Completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță consideră că problema de drept ce face obiectul prezentei sesizări este susceptibilă de interpretări diferite, întrucât din cuprinsul art. 36 din Legea nr. 1/2000, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 212/2008, nu rezultă cu claritate dacă modificarea adusă textului de lege anterior indicat, prin Legea nr. 212/2008 instituie un caz de constituire sau de reconstituire a dreptului de proprietate. Dacă se interpretează că ne aflăm în situația unui caz de constituire a dreptului de proprietate, nelămurirea instanței este dacă cererea de constituire adresată Comisiei locale de fond funciar este supusă unui termen, în condițiile în care dispozițiile art. 33 din Legea nr. 1/2000 vizează cazurile de reconstituire a dreptului de proprietate, iar nu cazurile de constituire a dreptului de proprietate, iar dacă textul de lege suspus interpretării instituie un caz de reconstituire a dreptului de proprietate, nu este clar dacă cererea de reconstituire trebuie introdusă într-un anumit termen, iar în caz afirmativ, care este acest termen și de când începe să curgă.

Având în vedere că, față de forma anterioară, modificarea art. 36 din Legea nr. 1/2000 prin Legea nr. 212/2008 privește includerea în sfera celor îndreptățiți la atribuirea de teren a persoanelor considerate îndreptățite la împrumutării prin înscrierea lor în tabelele nominale întocmite în baza Legii nr. 187/1945, precum și a persoanelor care dovedesc faptul că au luptat pe front și că, deși îndeplineau condițiile necesare pentru a fi împrumutării, au fost totuși omise la întocmirea tabelelor nominale, apreciem că modificarea legislativă în discuție introduce două categorii de beneficiari care nu au avut efectiv în proprietate aceste terenuri anterior colectivizării, și cărora acest text de lege le recunoaște dreptul de a beneficia de terenurile respective, cu condiția de a dovedi că ar fi avut vocație la împrumutării conform Legii nr. 187/1945.

În acest context, considerăm că modificarea art. 36 din Legea nr. 1/2000 prin Legea nr. 212/2008 instituie cazuri de constituire a dreptului de proprietate, iar cererile adresate de beneficiari comisiilor locale de fond funciar nu pot fi supuse termenului prevăzut de art. 33 din Legea nr. 1/2000, care vizează în mod expres cererile pentru reconstituirea dreptului de proprietate.

**Pentru aceste considerente,
În numele legii,**

HOTĂRĂȘTE:

Constată admisibilă sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

Cum se interpretează și se aplică prevederile art. 36 din Legea nr.1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 212/2008, în corelare cu prevederile art. 33 din Legea nr. 1/2000?

Dispune înaintarea prezentei încheieri, la care se atașează, în copie, următoarele înscrisuri: Sentința civilă nr. 1033 din data de 24.10.2013, pronunțată de Judecătoria Vatra Dornei în dosarul nr. 1124/334/2013; Sentința civilă nr. 1036 din data de 24.10.2013, pronunțată de Judecătoria Vatra Dornei în dosarul nr. 1140/334/2013; Sentința civilă nr. 1032 din data de 24.10.2013, pronunțată de Judecătoria Vatra Dornei în dosarul nr. 1121/334/2013; Sentința civilă nr. 773 din data de 03.07.2013, pronunțată de Judecătoria Vatra Dornei în dosarul nr. 1116/334/2013; Sentința civilă nr. 804 din data de 07.08.2013, pronunțată de Judecătoria Vatra Dornei în dosarul nr. 1111/334/2013; Sentința civilă nr. 1171 din data de 01.09.2010, pronunțată de Judecătoria Bicz în dosarul nr. 759/188/2010; Sentința civilă nr. 667 din data de 12.04.2011, pronunțată de Judecătoria Bicz în dosarul nr. 238/188/2011; Sentința civilă nr. 1037 din data de 28.07.2010, pronunțată de Judecătoria Bicz în dosarul nr. 1403/188/2010; Sentința civilă nr. 1390 din data de 10.10.2012, pronunțată de Judecătoria Bicz în dosarul nr. 999/188/2011; Sentința civilă nr. 1355 din data de 21.10.2008, pronunțată de Judecătoria Bicz în dosarul nr. 1717/188/2008; Sentința civilă nr. 29 din data de 12.01.2010, pronunțată de Judecătoria Bicz în dosarul nr. 616/188/2006; Sentința civilă nr. 1497 din data de 04.10.2011, pronunțată de Judecătoria Bicz în dosarul nr. 1732/188/2011; Sentința civilă nr. 1549 din data de 20.10.2010, pronunțată de Judecătoria Bicz în dosarul nr. 613/188/2010; Plângere împotriva hotărârii Comisiei Județene pentru stabilirea dreptului de proprietate asupra terenurilor; extras din portalul Înaltei Curți de Casație și Justiție privind soluționarea Recursurilor în interesul legii; extras din portalul Înaltei Curți de Casație și Justiție privind informații referitoare la dosare și ședințele de judecată ale completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și fișe privind dosarele înregistrate pe rolul Tribunalului Suceava, Secția civilă.

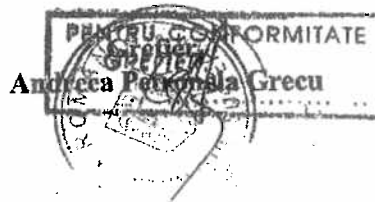
Dispune suspendarea judecării conform prevederilor art. 520 alin. 2 Cod procedură civilă.

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședința publică, azi, 22 noiembrie 2013.

**Președinte,
Diana Grigorean**

**Judecător,
Anca Logigan**

Red. D.G.
Tehnored. G.A.P.
2 ex./25.11.2013